

Halászsati Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

XI. évfolyam

2010/
október

A Magyar Haltermelők és Halászsati Vízterület-haznosítók Szövetsége
információs és marketing hírlevele

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György
A lap a Vidékfejlesztési Minisztérium támogatásával készült

MAGYAR HALTERMELŐK ÉS HALÁSZATI
VÍZTERÜLET-HASZNOSÍTÓK SZÖVETSÉGE

Új stratégia, új név, új vezetés

Új stratégiát fogadott el és nevet is változtatott a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsának szeptember 8-ai közgyűlése. A szövetséget ezen túl Magyar Haltermelők és Halászsati Vízterület-haznosítók Szövetségének hívják. Elnöknek Dr. Németh Istvánt, elnökhelyettesnek Csoma Gábort választották. A felügyelő bizottság élén továbbra is Kiss Ferenc áll. A frissen megválasztott elnökkel a jövőről beszélgettünk.

• Elnök úr, még meg sem száradt a tinta a közgyűlés jegyzőkönyvén, amelyben a választás végeredményeként az szerepel, hogy a megújult szövetség elnöke Dr. Németh István, s máris faggatja a sajtó. Az új szerepében ehhez bizony hozzá kell szoknia...

– Tisztában vagyok vele, hogy a sajtó – különösen a mai világban – nagyhatalom. De nem csak ezért állok szívesen rendelkezésre, hanem azért is, mert bőven van mondanivalónk, s ezt másként nem juttathatjuk el a nagyközönségnek, csak Önökön keresztül.

• Mindenekelőtt gratulálunk a megválasztásához...

– Köszönöm szépen.

• Kívánom, hogy sikerüljön megvalósítani mindazt, amit a megválasztása után a közgyűlésnek – nevezhetjük akár programnak is – elmondott. Mit is?

– Az egész ágazatnak szüksége van az új hangvételre, ezért is változtattunk az eddigi stratégiánkon. Új stratégia megfogalmazására azért volt szükség, mert be kellett látni, hogy a kizárólag az ágazati támogatásokért való lobbizást célzó érdekképviselet eléjárt az idő, ráadásul a támogatások egy része csupán a tagok közötti érdekellentéteket növelte. Ezt tetézte a tisztviselők közötti bizalmatlanság, az ezen

Németh István, az új elnök

alapuló megosztott, időnként önkényes, és egymással is vitakozó képviselet. Mindez kisugárzott a munkamorálra és a teljesítményre is! Minderre tekintettel a közgyűlés úgy döntött, hogy a szövetség új elnöksége a tagok érdekeit védve – egyenrangú partnerként – működjön együtt a május 31-én megalakult új akvakultúra szövetséggel az ágazati ügyek képviseletében. A szövetség tevékenységében ugyanakkor kapjon nagyobb súlyt a természetes vízi halgazdálkodás, és annak fenntarthatósága. A szövetség lehetőséget kíván teremteni arra, hogy soraihoz a horgász-halász vízkezelők és a természetes vízi halfogásban

Tartalom:

A nevében is megújult

a Haltermosz _____ 3

Filézett pontyból még nagyobb

siker a halászlé _____ 4

Vizatelepítés a Dunán _____ 5

Rögös utakon _____ 6

Halra, magyar! Halra bor! _____ 7

érdekelt más szervezetek is csatlakozhassanak. Ez a célrendszer jóval több, mint halászerdek. E stratégiai irányváltás tartalma megjelenik a szövetség új nevében is, amelyet ezen túl Magyar Haltermelők és Halászsati Vízterület-haznosítók Szövetségének hívnak.

• **Tehát új idők új dalai?**

– Mondhatjuk így is. A megváltozott idők megváltozott érdekvédelmi munkát igényelnek tőlünk. Az elmúlt időszak nagy eseménye, hogy nyár elején létrejött egy másik érdekvédelmi szervezet, a Magyar Akvakultúra Szövetség, amellyel egyeztetni szükséges. Fontos, hogy a két szervezet ne eltérő véleményeket fogalmazzon meg a politikai irányítás számára. Azonos szándékokat kell közvetítenünk, mert csak így tudjuk a magyar halászság, a természetes vízi halászok, a haltermeléssel foglalkozó kisebb és nagyobb vállalkozások, halkereskedők egészének érdekeit képviselni. S képviselnünk kell a tudomány és innováció területét is, amit az új szövetség tűzött a zászlajára. Hiszen az előrelépés egyik feltétele, hogy ne mondjunk le a fejlesztésekről, és ne csonkítsuk meg a fejlesztési forrásainkat. Nem véletlen, hogy az átalakult szövetség első döntése az volt, hogy a halastavi környezetgazdálkodási program folytatásához lehessen támogatást igényelni, de annak forrását nem a Halászsati Operatív Program rovására kell előteremteni, mivel a HOP eszközei elsősorban az ágazati fejlesztéseket, a marketinget, illetve a természetes vizek élővilágának védel-

(Folytatás a 2. oldalon)

Új stratégia, új név, új vezetés

(Folytatás az 1. oldalról)

mét és fejlesztését szolgálják. Ugyanakkor, lehetőség szerint az EHA forrásaiból jusson pénz az innovációra, az új technológiák kidolgozására. A marketing tevékenységet is rendkívül fontosnak tartom, ezért is támogatom *Lévai Ferenc* kezdeményezését, a „Halra, magyar! Halra bor!” akciót, ami az éttermek halfogyasztását kívánja fellendíteni. Ezt az akciót mindkét szövetségnek érdeke támogatni, hiszen a legnagyobb közös problémánk a termék elhelyezése a piacon olyan áron, amely a termelés költségeit is fedezi, és még egy kevés nyereséget is biztosít. Ez a nyereség az alapja a fejlesztési források önerő részének, illetve annak, hogy az általunk használt megújuló természeti erőforrásokat, halastavakat, természetes vizeket fenn tudjuk tartani. Ne veszítsük el a termelési bázisokat, s ne aluljon át mindegyik rekreációs központtá. Ez persze nem jelenti azt, hogy a rekreációs tevékenységet ne támogatónánk, s ne támogatónánk a horgászturizmust, hiszen az piacot is ad nekünk, de a halászati termelésnek és a természetes vízen a halászati tevékenységnek meg kell maradnia. A halászok azok, akik a természeti, biológiai egyensúlyt fenn tudják tartani a természetes vizeken, meg tudják őrizni a biodiverzitást, vagyis a biológiai sokféleséget, és a termelői tavak is többek, mint termelőbázisok. Ez utóbbiaknál is fontos szerep a környezet és a természet védelme, az élőhelyek fenntartása, a zöld mozgalmakkal szorosabb együttműködés kialakítása.

• Hogyan lehet ennyiféle érdeket egyetlen szervezet égisze alatt megjeleníteni?

– Hát, ez az érdekképviseleti munka szépsége. Való igaz, hogy sokféle érdeket kell összehangolni, mert más az érdeke a többezer hektáron termeléssel foglalkozó halgazdaságnak, mint egy intenzív telepnek. Az intenzív telep csak az EHA fejlesztési forrásokból tud előre menni, viszont a több száz, ezer hektáros tógazda komoly pénzt kap az agrár-környezetgazdálkodási program címen. S ha valaki ezt a pénzt nem fejlesztésre, hanem a termelésre fordítja, az piaci előnyt szerez mindenkivel szemben. Nos, ezeket az érdekeket kell összhangba hozni, s azon fogok dolgozni, hogy a két szövetség ne egymás ellenére tegyen. Akkor van remény arra, hogy az eddigi gyengeségeinket is erényekké kovacsoljuk, és előre tudunk lépni mind az érdekvédelem, mind a fejlesztés, innováció, marketing területén.

• A közgyűlés nem volt vitától mentes, de kulturált mederben folyt a párbeszéd. Ugyanakkor hangot adtak annak is, hogy a horgásztársadalom nem venné jó néven, ha a szövetség a stratégiaváltással a horgászokat is a soraiba csábítaná.

– Ez félreértésen alapszik. A stratégiai nyitás egyik eleme ténylegesen az, hogy szélesebb körnek biztosítsunk tagsági lehetőséget. De mi nem a MOHOSZ tagságát kívánjuk „elvenni”, hanem azokat a halászatvízterület-kezelőket várjuk, akik érintettek a haltermelésben, horgászati célú hasznosításban. Így önkormányzatokra, magánszemélyekre, cégekre gondolunk, akik a szövetség támogatására, segítségére számíthatnak. De az is tény, hogy a MOHOSZ-szal sok közös feladatunk van. Mi nem zárkozzunk el a kettős szövetségi tagságtól sem, bárki fenntarthat

többes tagságot, a saját érdekeinek megfelelően. Ha egy horgászszervezet tagja a megyei intézőbizottságnak, de haltermeléssel, bérhorgásztatással is foglalkozik, jófelfogott érdeke lehet, hogy egy termelőszervezetnek is tagja legyen, hiszen itt piaci, emberi kapcsolatokat, segítséget talál. Jómagam egy multilaterális, többoldalú tagságban gondolkodom, amely színesítheti az eddigi munkánkat, s nem utolsósorban a bevételeinket is gyarapíthatja.

• Magyarán, a MOHOSZ félelme nem megalapozott...

– Semmiképpen. Értettem én *Szalay Ferenc* MOHOSZ-ügyvezető igazgató úr levelét, de mi nem akarjuk a horgászokat „levadászni”, mások a törekvéseink. Elsősorban a MOHOSZ-szal szeretnénk jó kapcsolatot, partneri viszonyt fenntartani. Szorosan együtt kell működ-nünk, például a közös horgászjegyek kiadásában, ami anyagi előnyökkel is jár mindkét fél számára.

• A jó együttműködéshez két fél kell.

Partnerek-e ebben a szövetség (MASZ, MOHOSZ)?

– A MOHOSZ-szal ismét le fogunk ülni tárgyalni és egyeztetünk, remélem meg is egyezünk. A MASZ-t illetően: a közelmúltban Szegeden volt egy tanácskozás, amelyen az elnök, *Dr. Váradi László* a bevezető előadásában annak adott hangot, hogy az új szövetség nem a Haltermoszt ellenében jött létre, s nem szembe akar vele menni. Egyenrangú félként, a kölcsönös előnyök

alapján mind a két szövetség fel tud lépni az ágazat képviseletéért.

• A legnagyobb érdekellentét mindig a pénz körül, pontosabban a pénz elosztása körül alakul ki. A döntéshozó hátradólva nézi, hogyan marják egymást e kis ágazat szereplői, miközben ezt a helyzetet éppen a döntéshozó idézte elő.

– Nagyon jó a megfogalmazása, jól látja a helyzetet, de ez már a múlt és utólag nem tudunk rajta változtatni. A helyzet ugyanis az, hogy Magyarországon a vizes agrár-kör-

nyezetgazdálkodási programot nem a halászati, hanem a mezőgazdasági pénzalapból finanszírozták az első öt évben, ám a folytatást már nem engedte az unió ebből a pénzalapból fizetni. A döntéshozók képviselői nem a lehető legnagyobb gondossággal jártak el a csatlakozási tárgyalások során, aminek most mi, halter-

melők és más ágazati szereplők isszuk a levét. Éppen ezért azt gondoljuk, hogy – s erről már szoltam – a halászati környezetvédelmi program pénzeire igényt tartunk, de ennek forrását nem az EHA-ból szeretnénk biztosítani, mert ez esetben a fejlesztési pénzeink válnak szűkössé. Aki pedig a fejlesztéséről lemond, az a saját sírját ássa meg. A környező országokban fejlődik a halászat, néhány éven belül olcsóbb termékekkel jelennek meg ugyanazon a piacon, ahova mi is szállítunk, s ez a lemaradásunkat okozná. Azt kérjük az aktuális agrárkormányzattól, hogy biztosítsanak nemzeti forrást a HKP-ra. Könnyen belátható, hogy a mezőgazdaságban kifizetett környezetvédelmi pénzek jogosak, s ha egy szántóföldre jár ilyen támogatás, akkor mi okkal gondoljuk, hogy a vizes élőhelyek fenntartása a termelőktől nagyobb áldozatokat kíván, mint a szántóföldi gazdától.

• Végezetül: készült-e programja az elnöki ciklusra?

– Azt gondolom, hogy az előbb elmondottak jól körülírják a cselekvési szándékaimat. Hozzáteszem, hogy a szövetség nemzetközi kapcsolatait is erősíteni kell, miként az apparátus tevékenységében is több sikert kell elérnünk. Ez utóbbinál is tisztul a kép: mától igazgatója van az apparátusnak (*Dr. Orosz Sándor* személyében), s az újonnan megválasztott elnökségnek kell a feladatokat megfogalmaznia az igazgató számára. Azt már az igazgató dönti el, hogy a jelenlegi munkaerő elegendő-e az eredményes munkához. Nehezen tudunk olyan döntést hozni, amely mindenkinek egyaránt jó, de a demokrácia lényege a többség akaratára. Én ezt az akaratot fogom mindenáron képviselni.

Hajtun György

A környező országokban fejlődik a halászat, néhány éven belül olcsóbb termékekkel jelennek meg ugyanazon a piacon, ahova mi is szállítunk, s ez a lemaradásunkat okozná.

Ez persze nem jelenti azt, hogy a rekreációs tevékenységet ne támogatónánk, s ne támogatónánk a horgászturizmust, hiszen az piacot is ad nekünk, de a halászati termelésnek és a természetes vízen a halászati tevékenységnek meg kell maradnia.

A nevében is megújult a Haltermosz

Új stratégiát fogadott el a nevét is megváltoztató Haltermelő Országos Szövetsége és Terméktanácsa (Haltermosz) a szeptember 8-ai közgyűlésén. A szövetséget ezentúl Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-kezelők Szövetségének (MHHVSZ) hívják. A közgyűlés szervezeti változásokat is elfogadott, visszatértek a korábbi, jól bevált szervezeti formához, így elnöknek Dr. Németh Istvánt, elnökhelyettesnek Csoma Gábort választották. A felügyelő bizottság elnöke Kiss Ferenc, mellette a négy tag Farkas György, Pintér Ferenc, Tóth István és Tóth Zoltán lett.

A közgyűlésen élénk, de kulturált vita folyt arról az előterjesztésről, amely a szövetség és működése megújítása érdekében teendő intézkedéseket taglalta. Az előterjesztés a Haltermelő Országos Szövetsége és Terméktanácsa közgyűlésének 2010. május 26-ai, az ügyvezetőség és a felügyelő bizottság 2009. évi beszámolóját elfogadó döntése nyomán készült. A közgyűlésen ugyanis megfogalmazódott, hogy radikális megújításra szorul mind a stratégia, mind a testületi fórumrendszer, mind pedig az érdekképviselő munka-

„Vitairat és előterjesztés a Szövetség és működése megújítása érdekében teendő intézkedésekről” című dokumentum vitája is a megújulás jegyében folyt le.

Az új stratégia megfogalmazására azért volt szükség, mert a korábbi, merkantilista szemléletű stratégia – amit 2007. február 16-án fogadta el az akkori közgyűlés – megbukott. A 2007. évi határozat 1. pontja a következőképpen szól: „A nemzeti tervezési és programozási folyamatban való részvétel, amelynek alapvető célja, hogy a magyar halászság támogatottsági

össz-ágazati egység soha nem is volt! Május 31-én, Szarvason megalakult egy új haltermelői érdekképviselő, a Magyar Akvakultúra Szövetség. Az alapítók zöme a Haltermosz jelenlegi és nemrég kilépett tagjaiból verbuválódott. Az új szervezet elnöke az év végéig még Haltermosz-tag HAKI főigazgatója lett, de az alapítók között összesen tíz jelenlegi Haltermosz-tag található.

„Vissza a gyökerekhez”, hangzott el többször a stratégia megújítása kapcsán. A szövetség ősalapítója az állami tulajdonban lévő természetes vizek halászati bérlői, a szervezetekbe tömörült halászok voltak! A gyökereknél csak természetes vizeket, az azokban élő halállományokkal való gazdálkodást és fogást, valamint az ezekkel foglalkozó embereket és közösségeket találunk. Az e gyökerekből nőtt hajtások, a horgász-halász vízkezelésben érintett Haltermosz-tagok, de ilyenek azok a nem tag vízkezelők (horgászok, önkormányzatok) is, akik felelősséget éreznek a természetes vizekért, azok halállományaiért, és

a halfogás fenntarthatóságában érdekelt emberekért. A váltás aktualitását adja a halászlásatról és horgászlásatról szóló törvény felülvizsgálatának megfogalmazott, de részleteiben még ki nem munkált gondolata is. A természetes vizekben érdekelt tagok – az ősalapítókhoz hasonlóan – az aktuális hasznosítók (vízkezelők) jogi és anyagi biztonságát, a vizek jó ökológiai állapotának megőrzését és fenntartását stratégiai kérdésként kezelik! Ez a gondolat olyan új törvényi szabályozást igényel, amelynek legfontosabb céljai:

– a fenntarthatóság környezeti, társadalmi

és gazdasági követelményeinek érvényre juttatása a természetes vizek kezelése, halászati-horgászati célú hasznosítása során;

– az állami vagyon részét képező természetes vizek és halászati jog ökológiai és gazdasági jellemzőinek megőrzése, minősége folyamatos fejlesztése;

– a vagyon- és jogbiztonság megteremtése a természetes vizek halászati-horgászati hasznosítása területén;

(Folytatás a 4. oldalon)

A közgyűlés résztvevői

szervezete, s nem utolsó sorban a működés anyagi-technikai háttere is. Az e kérdésekről szóló vitairatot valamennyi taghoz eljuttatta az előkészítő bizottság; a dokumentumot megvitatta a küldöttgyűlés, a tagozatok taggyűlései, az ügyvezetőség és a felügyelő bizottság is. E fórumokon összesen 42 tag nyilvánított véleményt, és a testületi üléseken e kérdésekben egyhangú döntések születtek. Lényegében a Szövetség megújítása érdekében folytatandó munka alapjául elfogadott

szintje megkétszereződjön.” Akkor ez a célkitűzés jónak tűnt, s az ágazat támogatottságát nézve sikeresnek is mondható. A 2002–2007 közötti időszak halászati támogatásainak éves átlaga 4,5 millió euró volt, s a tervszámok alapján ez a mutató a 2008–2013 közötti időszakban 9,4 millió euró lesz. Be kellett azonban látni, hogy az idők változnak. A csak a támogatást megszerző szövetségi tevékenység a szervezeti egység mítoszát szertefoszlatta, de ez csak azért következhetett be, mert

(Folytatás a 3. oldalról)

– a horgászok fogási lehetőségeit biztosító feltételek javítása;

– törvényes garanciák biztosítása a természetes vizek horgász-halász vízkezelői részére, hogy tevékenységüket hosszabb távon gyakorolhassák.

Ez a célrendszer jóval több, mint halász érdek. Az elfogadtatás és érvényesítés esélyeit is növeli, ha e célokért a horgász-halász vízkezelők érdekképviseleteként léphet fel az új szervezet. Am a stratégiai irányváltás csak akkor lehet hiteles, ha tartalma kifejeződik a Szövetség nevében is. A javasolt és a tagok többsége által is támogatott új név: Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-kezelők Szövetsége. E névjavaslat két fontos követelménynek is megfelel. Egyrészt jelzi, hogy az irányváltás nem jelent szakítást a haltermeléssel, illetve hogy a haltermeléssel foglalkozó tagjaink érdekeit továbbra is képviselnünk és védenünk kell. Ezt a munkát azonban összágazati korlátok nélkül folytathatja, vagyis elsősorban tagi és „csak” másodsorban ágazati lesz ez a képviselet. Ezen okból vállalja fel továbbra is a Szövetség az intenzív haltermelők képviseletét. A névjavaslat másik erénye, hogy jelzi a változást és annak legfontosabb irányát is.

A szeptember 8-ai közgyűlésen határozatban fogalmazták meg, hogy a Szövetség az összágazati képviselet eddigi stratégiájával szakít, de azzal nem fordul szembe; tagjai érdekében – egyenrangú partnerként – együttműködik az új akvakultúra szövetséggel. A Szövetség az érdekképviselet ellátása során nagyobb súlyt helyez a természetes vízi halfogás fenntarthatóságára, lehetőséget biztosít új tagok belépésére a horgász-halász vízkezelők és a természetes vízi halfogásban érdekelt más szervezetek köréből. Mindez új szint is hoz a tagokkal való törődés kívánatos megújításához (tagi fórumok, konferenciák, képzések és továbbképzések a természetes vízi halfogás fenntarthatósága, az ehhez szükséges környezeti, társadalmi és gazdasági feltételek s mindezek szabályozási kérdései ügyében). Külön napirendi pont keretében vitatták meg Szabó József akasztói tógazda levelét, aki arra kérte a szövetséget, hogy a fejlesztési forrásokat „védje meg”, és azt ne csonkítsák a Halászati Környezetvédelmi Program javára. A közgyűlés határozata szerint a Szövetség egyetért, és kívánatosnak tartja a halászati ágazat számára korábban (2004-ben) meghirdetett és befejeződött agrár-környezetgazdálkodási program folytatását, de nem az Európai Halászati Alap magyar kontingense terhére. Az EHA-forrásokat változatlan formában kell a magyar halászok rendelkezésére bocsátani, az ott meghatározott keretösszegeket nem szabad újraosztani. Ez ügyben a Szövetség levelet írt a Vidékfejlesztési Minisztérium illetékesének.

hajtun

Filézve pontyból még

Ha az ember az akasztói tógazdaságba tart, akkor amikor megérkezik, olyan érzése támad, mintha egy oázisba érkezne. Évről évre, mondhatni lépésről lépésre, mérnöki pontossággal fejlődött a gazdaság, ahol nem csupán magas színvonalú haltermelés folyik, hanem a horgászturizmus egyik paradicsoma is. Nem véletlenül: Szabó József, az ÖKO 2000 vállalkozás vezetője gépészmérnökként vágott bele a tógazdaság ki- és felépítésébe. Ezen a kopár, szikes talajon valódi vízi világot, vízi birodalmat teremtett az elmúlt évtizedben, s mára az itt termelt sziki ponty is országos hírűvé vált. Az országos hírnévért persze sokat kell dolgozni, tenni. Szabó Joe tesz is érte, hiszen minden év augusztus 20-án megrendezi a szálkamentes pontyhalászléfőző versenyt.

Az idén abban a megtiszteltetésben volt része e sorok írójának, hogy a verseny zsűrijének tagjaként kóstolhatta és bírálhatta a halászléket. Az ételeket – bár nem hivatásos szakácsok, hanem a cég üzleti partnereinek jeles képviselői és baráti társaságok – jó színvonalon készítették el, így nem csoda, hogy a bográcsok gyorsan kiürültek.

Szabó Joeval akkor beszélgettünk, amikor a verseny már megkezdődött. Mindenki a bográcsnál sürgölgődött, így a cégvezetőnek is volt ideje leülni az asztal mellé néhány percet.

Ez az ötödik ilyen rendezvény, árulja el a tógazda, s ez abban különbözik a többi hasonló rendezvénytől, hogy itt bizony csak filézve lehet a (sziki) pontyot elkészíteni. Húszan versenyeztek, de ennél több versenyzőt nem is akartak meghívni. Egy zsűrinek ez éppen elfogadható mennyiségű kóstolást jelent, nem is beszélve a főzőhelyek kialakításáról. Kényelmes körülményeket teremtettek a strand melletti füves területen. A verseny lényege a filézés, mégpedig kézzel, és nem a cég filéző gépével. Aki itt fellép, profi ebben, mert különben esélye sincs a verseny megnyerésére. A zsűri tapasztalata az, hogy valóban tudnak szálkátlanítani, de nem mindenkinek sikerült százszázalékosan. De ez korántsem zavarta a félezer főstre duzzadt közönséget: mindenki jóízűen megebédelt, a gyerekek is, senki nem maradt étlen-szomjan.

Ma marketing tevékenység nélkül egyetlen cég sem élhet meg a piacon, mondta a cégvezető. Bár rendkívül fárasztó egy-egy ilyen rendezvényt úgy „összehozni”, hogy a programok zavartalanul, zökkenőmentesen peregienek, s minden a helyén legyen, Joe hangsúlyozza, hogy a verseny rendezésében nem lesz törés, vagyis továbbra is megrendezi ezt a versenyt, mivel a tógazdaság népszerűsége nő. Minden évben sok új vendég is megjelenik a rendezvényen, akik a tógazdaságnak jó híret viszik. S az sem mellékes, hogy a bogrács mellett üzletek, barátságok is kötődnek, tehát mindenképpen hasznos az ittlét.

Suhajda Antal polgármester

A fáradtságnak persze nem csupán a főzőverseny-rendezés az oka. Szabó Joe arról is ismert, hogy a gazdaság fejlesztését soha nem hagyja abba. Aki erről lemond, az a jövőjéről mond le, szokta mondani. S igaza van. Az idén is egy több mint százmillió forintos beruházást valósítanak meg: a betonmedencék vasszerelésével jól haladnak, s október végére az épülettel is elkészülnek az előnevelő telep számára. Egy kutat is fűrnak, 320 méter mélyen, s a 26–28 fokok termálvízzel az épület fűtése, energiaellátása is megoldott. A vízvezetést wetland-rendszerben oldják meg, így az elfolyó víz a halastavakban hasznosul.

Így leírva talán egyszerűnek tűnik egy beruházás, de a megvalósítás során oly sok bürokratikus akadály nehezíti a munkát, hogy a vállalkozóknál joggal „veri ki a biztosítékot”. Joe csak egyet említ: saját kivitelezésben, de még kapcsolt vállalkozásban sem csinálhat semmit, hiába van hozzá megfelelő munkaerő- és gépparkja, csak a cégtől teljesen független cég végezheti el a munkát. Tőlünk nyugatra sokkal rugalmasabban, kevésbé bürokratikus módon mennek a dolgok. A tíz évvel ezelőtti első pályázathoz elegendő volt egy tízoldalas dokumentum. Az előnevelő telep 5 kilogrammot nyom. Mindezek ellenére már az újabb tervek is készen állnak: a meglévő tógazdaság rekonstrukcióját el kell végezni (tókotrás, gátak helyreállítása, útrekonstrukciók stb.), trágyázó helyeket kell kialakítani.

nagyobb siker a halászlé

Suhajda Antallal, Akasztó polgármesterével 2006-ban beszélgettünk legutóbb. Akkor is az önkormányzati választások előtt, és most is, így természetes, hogy rákérdeztünk, indul-e a polgármesteri székért. A válasz egyértelmű igen volt. A polgármester úgy gondolja, hogy az elkezdett munkát ebben a ciklusban még nem tudta befejezni. Sok nyertes pályázatuk él, amiket nem lehet félbehagyni. A második ciklusát tölti a község első embere, aki elmondta, hogy az elmúlt években óvatosan kellett tervezniük és fejleszteniük a pénzügyi recesszió miatt. A pályázatokat viszont folyamatosan elkészítették és be is adták, nyertesek is kisebb projekteket (10–15 millió forintos beruházásokról van szó), de a nagyobb beruházásokról szóló pályázataikat csak az utóbbi évben bírálták el – pozitívan. Most vannak abban a helyzetben, hogy például az idősök otthonát 120 millió forint értékben felújítják, integrált közösségi szolgáltató teret hoznak létre 70 millióért gazdasági szereplők, civil szervezetek számára. Ez a beruházás a könyvtár kibővítését jelenti. Nagy álmom a turizmusfejlesztés keretében a kerékpárút megépítése, ami csaknem félmilliárd forintba kerül, s Kis-körössel közösen építik. A négy év alatt 90 millió forint értékű informatikai fejlesztést is megvalósítottak.

A szervezés nehéz pillanatai: Szabó Joe és Andrea lánya

Egy olyan önkormányzatnak, amelynek célja, hogy támogatja a vállalkozókat, nem emeli az iparüzési adót. Akasztón 1,4 százalékot kell ezen a címen befizetni, ami a térségben a legkevesebb. Így viszont ebből az adóból nem gyűlt össze fejlesztési forrás a településnek. Ennek ellenére fejlesztenek, úgy, hogy a meglévő önkormányzati intézmények működését (óvoda, iskola stb.) is finanszírozzák. Az önkormányzatnak nincs hitele, amit kevés önkormányzat mondhat el magáról. S ha mérleget vonunk

erről a ciklusról, akkor a 4 évre szóló tervek 70 százalékban megvalósultak. Ami nem, annak országos akadálya is volt: az alternatívenergia-beruházások elmaradtak, mivel ezeket a pályázatokat nem írták ki.

Bár az akasztói tógazdaság három kilométerre fekszik a településtől, mégis a térség gyöngyszemének tartják a horgászparadicsomot, a csárdát. Szabó Joe megtette a magáét, mindenki meglegegedtségére. Hogy mit jelent a falunak a tógazdaság, azt egy első hallásra rémisztő eset is igazolja. Idén júniusban kigyulladt a csárda nádfedele – egy elektromos szikra volt a bűnös –,

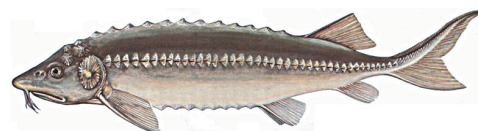
de egy órán belül száz ember hordta ki a berendezéseket, és segített a tűzoltóknak oltani a tüzet, mégpedig sikerrel. Az emberek úgy dolgoztak, mintha a saját házukról lenne szó, a csárda csak egy napig volt zárva.

A halat egyébként is kedvelik ezen a tájon. Aki pedig a szálkától való félelem miatt nem evett halat, az most már szívesen kér repetát a filézett pontyhalászléből is.

H. Gy.

VIZA (HUSO HUSO)

Vizatelepítés a Dunán

A tokfélék a világ legnagyobb édesvízi halai közé tartoznak. A legtermetesebb faj, a viza némely példányának testhossza elérte a 6 métert, tömege meghaladta az 1000 kg-ot. A dunai tokpopulációk összeomlásának alapvető oka egyrészt az évszázadokon keresztül folytatott kíméletlen halászat, másrészt a tokok egyedfejlődésében meghatározó jelentőségű élőhelyek megváltozása.

A tokfélék, és közülük is a legnagyobb faj, a viza egyik jelentős múltbeli szaporodási helye a Szigetköz vizeiben volt, majd az ikrából kikelt ivadéok megkezdte vándorlását a Fekete-tengerbe és ott vált ivaréretté, majd ismét víz-

szatért „szülőhelyére” a Szigetközbe. A kihalóban lévő, veszélyeztetett faj visszatelepüléséhez az összes Duna-menti ország összefogására szükség van.

Fazekas Sándor miniszter Rideg Árpáddal közösen telepítette a vizát

A Nemzetközi Duna-védelmi Bizottság 2009 decemberében elfogadta a Duna vízgyűjtő-gazdálkodási tervét. A közös intézkedési programok értelmében az antropogén és élőhelykorlátok a jövőben nem akadályozhatják a tokfélék és más halak szabad vándorlását a Dunában és mellékvízfolyásaiban.

Rideg Árpád (Rideg&Rideg Fish Farm Kft.) és Robert Raduta (Belugafarm Group Romania) együttműködésével, a Romániában végzett közös és sikeres vizaszaporítás eredményeként, lehetőség nyílt több magyarországi halnevelő telepen a Dunába történő visszatelepítésre alkalmas egyedek felnevelésére. A tenyésztők önkéntes felajánlást tettek több mint 100 jelölt viza kihelyezésére a Duna szigetközi és budapesti szakaszán. A telepítés az első magyarországi kísérlet a faj korábbi élőhelyére történő visszatelepítésre, a halászok és a Duna-menti horgásztársadalom bevonásával vándorlásuk nyomonkövetésére.

Rögös utakon

Huszonöt éves a Szabolcsi Halászati Kft. Radóczy János ügyvezető igazgató a nyíregyházi Pagony Hotelben tartott ünnepi összejövetelen képekkel illusztrálva emlékezett vissza az elmúlt negyedszázad eseményeire. Mit ne mondjunk: voltak mélypontok a cég életében – már az indulás sem volt egyszerű –, de a lerobbant gazdaságot sikerült romjaiból újjáépíteni. Induláskor a szakmai tudás volt az egyetlen tőke, amire építhettek. S hogy jól tették a dolgukat, igazolja az elmúlt két és fél évtized. Az igazgató szavaival: „ma az arculat, a minőségi munka, és a magas színvonalú termékminőség, valamint a vevő-centrikus kiszolgálás, ami élteti a gazdaságot”.

Egy dolgot el kell árulnia a krónikásnak. Radóczy Jánossal baráti a kapcsolatunk, mindig jóízű beszélgetéseket folytattunk (remélem így is marad), akár szakmai, akár magánügyekről volt szó. Így aztán egymás ugratása is belefér a kapcsolatunkba, s az is, hogy titlust aggatunk egymásra. Az interjú készítésekor ledoktoroztam az igazgatót (tegyük hozzá, több területen kiérdekelte már a doktori címet, így a cégvezetésben is), aki azt válaszolta, hogy ő ugyan nem doktor, de az édesapja az volt. Mégpedig a mezőgazdaság tudományának a doktora, ám a fia nem követte a tudomány útján.

Jól tette, mert különben nem jött volna létre a Szabolcsi Halászati Kft. Hogyan kezdődött? „Ebbe bele kellett cseppenni”, idézte fel a múltat az igazgató. S miután ő „belecseppent”, mégpedig véletlenül, már nem volt megállás. Radóczy János 25 évvel ezelőtt még a megyei tanácsnál dolgozott, de mivel a fizetés nem volt elegendő az életviteléhez, ezért több háztáji földterületen gazdálkodott. S itt ismét előjön a doktor édesapja emléke, aki a fiát mindig is arra tanította, hogy dolgozzon meg a pénzéért. A bérelt földterületek műveléséhez kellett a szabadidő, amelynek megteremtésére – akkoriban – a legalkalmasabbnak a tanulmányi szabadság tűnt. Beiratkozott hát a halászati szakmérnöki tanfolyamra, már csak azért is, mert a tanfolyam vezetőjével, Dr. Pócsi Lászlóval, jó kapcsolatokat ápolt, s azt remélte, hogy a konzultációk látogatásától eltekint. Csak az első konzultációra nem tudott Radóczy János elmenni, mert a következő konzultáció időpontjára az Alkotmány Halászati Szövetkezet elnöke bejelentette a megyei tanácsnál, – ez 1984-ben történt – hogy a cég csődbe ment, s 17 millió forint alaphiányt állapítottak meg. A Nemzeti Bank azonnal kérte a megyei tanácsot, hogy a szövetkezet elnökét váltassák le. A szövetkezetenél összehívtak egy elnökválasztási közgyűlést, amelyre Radóczy Jánost hívták haza a „konzultációról”, mondván, hogy ő lesz az új elnök, mint a megyei állattenyésztési főfelügyelő. A kérdésre, hogy miért éppen ő, az volt a

Radóczy János...

válasz, hogy azért, mert őt érdekli a hal, a haltermelés, hiszen jár a halászati szakmérnöki tanfolyamra.

„Nekem bejött ez a váltás” – árulta el az igazgató. Igaz, nem volt felkészülve egy csődbe ment cég talpra állítására. Annál is kevésbé, mert nem egy csontváz kiesett a szövetkezeti vezetők szekrényéből. A 17 milliós alaphiány valójában 34 millió forintos mérleghiány volt, s akik megismerték a valós képet, azt mondták, hogy a szövetkezetet fel kell számolni. A bank sem tudta, hogy mit jelent a felszámolás. A szövetkezetenél a felszámoló bizottság összeállítása érdekében megjelentek az Országos Halászati Szövetség szakemberei, Vida András, Bencze Ferenc, dr. Orosz Sándor. A felszámoló bizottság elnöke, egy helyi jogász már tudta, hogy mivel jár a felszámolás (mindenki vitt, amit csak tudott, sok esetben ingyen, vagy nagyon jó áron). Radóczy János viszont mentette a menthetőt, hogy maradjon is valami a cégben. Négy halászati szövetkezet (Győr, Gyomaendrőd, Szeged, Tokaj) adott 1–1 millió forint

KTA-kölcsönt, s a bank is adott némi hitelt, így el tudott indulni az új cég.

Az új cégnek 350 hektár halastava volt, két víztározója, összesen 250 hektárral. Ma 150 hektár halastavon, 300 hektár víztározón és 3100 hektár természetes vízben (Tisza, Bodrog és a holtágak) gazdálkodnak. A 25 év alatt csak kis vízfelületet vesztettek el, amire a leginkább büszke a cégvezető. Ami a kollégákat illeti: az igazgató saját bevallása szerint „örült szerencséje” volt. Mindenki bizonyítani akart, így a szakmai munka segítette át a céget az indulás nehézségein. Rengeteg probléma adódott a tavakon is: aszály, oxigénhiány, rossz vízminőség stb. Ugyanakkor az indulás óta egyenletesen fejlődött a cég. „Men-

...és a két utód, Gábor és János

tünk előre, nem voltak – úgymond – mér-földkövek” – hangsúlyozta az igazgató. Mára stabilan működik a cég, kevés a hitelállományuk (nem haladja meg a 20 millió forintot), a termelési érték pedig már közelíti a 400 millió forintot.

Radóczy János azon halászok közé tartozik, akik a cégvezetésbe bevonták a fiaikat, az ifjabbik Jánost és a fiatalabb Gábort. János a termelésért felel, Gábor a kereskedelmi vonalat viszi. Ennél nagyobb öröm egyébként nem érhet egy apát: a fiúk is megszerették az apa mesterségét, és hajlandók tovább vinni az örökséget. Pedig a halászból nem lehet meggazdagodni,

„mi sem vagyunk gazdagok, csak jól élünk”, mondta az igazgató. Ám a munka sok, egész évben bőven van tennivaló, állandó készenlétben kell élni, mert a halászság természetben dolgozik, s egy halász a természet része. A Tisza minden évben tartogat meglepetéseket a halas és nem halas gazdálkodóknak, az idén is volt áradás, és még nem tudni, mennyi hal úszott el a tavakból. A vízjárás rendkívül kiszámíthatatlan.

S a piac? Van egy stabil szegmens, a többi forog. De minden évben van félelem, vajon sikerül-e jól értékesíteni a halat? Az idén sem tudni, milyen lesz az őszi piac, s érhetik olyan hatások az embert, hogy le kell engednie az árat. Egy piacgazdaságban mindenki a maga útját járja, de a szabolcsi cégnek eddig még sikerült a helyes úton maradnia, nem mentek szembe senkivel. A természetes víz egy másik piac. A cég 12 hivatásos halással tartja rendben hatalmas vízfelüle-

tét. Ha nem lennének a halászok, itt bizony a horgászok sem fognának elegendő halat.

Az elkövetkezendő 25 évre is tervezhet az igazgató, hiszen a fiai már ott állnak mögötte. Radóczy János azt várja, hogy a magyar halászságnak is létrejön egy közös értékesítő szervezete és a szakmai munka felé tolódik el az ágazati tevékenység. A két szövetséget látva az igazgató úgy véli, hogy erre van esély.

H. Gy.

Halra, magyar! Halra bor!

A címben idézett szlogennel indított marketingakciót Lévai Ferenc, az Aranyponty Zrt. elnök-vezérigazgatója. Az ötlet nem újkeletű, legalábbis Lévai Ferencnél, aki már tavaly szorgalmazta egy olyan program indítását, amellyel a hazai halfogyasztás növelhető. Az éttermek pedig jó alanyok bizonyultak az akció megvalósításához, mivel egyre több a jelentkező. A kezdetben Budapestre koncentrált marketingprogramot országossá kívánja bővíteni a szervező, mivel már több vidéki városból is jelezték a részvételi szándékot.

A hazai halfogyasztást fel kell élénkíteni, és – akár Műnchhausen báró – a saját hajunknál fogva kell kirángatni a halászatot arról a mélypontról, ahová az elmúlt években süllyedt az ágazat, kezdte mondandóját az ötletgazda. A magyar halfogyasztás tavaly – néhány tizedszázalékkal ugyan, de – csökkent. Különösen a tavalyi karácsonyi időszakban érte az ágazatot kellemetlenül, hogy kevesebb hal fogyott az üzletekben, mint az előző években. Az ideai folyamatok is azt igazolják, hogy mind a horgás piac, mind a belföldi vendéglátás kevesebb halat igényel. Ugyanakkor jó „termés ígérkezik, amit várhatóan a román piacon sem tud majd az ágazat levezetni, mivel ott sem nő az igény. Jelentős készletek maradhatnak a hazai termelőknél, ami árversenybe kényszeríti a tógazdákat.

A magyar haltermelőknél az a legfontosabb, hogy idehaza értékesítsék a halat. A magyar fogyasztó a legstabilabb vásárló, hiszen a hazai termelés 80–90 százalékát eddig is megvette. Ha ez a piac kis mértékben élénkíthető, akkor még időben vagyunk, hangsúlyozta a vezérigazgató. Lévai Ferenc mindig is nagy hangsúlyt fektetett a marketingtevékenységre. A kereskedelem, a forgalmazás sikere a reklámon múlik, ezért is nehezményezi a vezérigazgató, hogy a halas cégek igen keveset, zömmel semmit sem fordítanak a halfogyasztás népszerűsítésére. Pedig csak az a termék tud a piacon jó pozícióban maradni – s a halászoknak a maradás is nagy szó – aki ezért sokat tesz, vagyis reklámoz. A legjobb bérnak is kell a cégér.

A „Halra, magyar! Halra bor!” marketingakciót az Aranyponty Zrt. indította el. A szlogent a piac is jól fogadta, hiszen két

olyan magyar termék népszerűsítéséről van szó, amelyek neve idehaza jól cseng, ugyanakkor szükségük volna a hazai piac bővítésére. Ráadásul a magyar halételekhez a magyar bor illik leginkább. Az akció, kampány nem titkolt célja tehát az, hogy felhívják a figyelmet arra, hogy „Kedves magyar fogyasztó! Itt a magyar hal, amit a vendéglőkben kiválóan elkészítenek, tessék hát ezt fogyasztani!”. Ma már nem probléma a százkamentesítés, így a ponty és más „szájkás” hal is úgy ehető, mint mondjuk a lazac. A magyar haltermelők kiváló alapannyal látják el a hazai piacot, így az éttermeket is az év minden szakában.

A szervező abban bíz, hogy a mozgalom végre felrázza a magyarokat és halfogyasztásra ösztönöz, mivel hazánk sereghajtóként kullog az unióban a halfogyasztó nemzetek között, s nálunk van a legtöbb túlsúlyos és a legtöbb szívbeteg is. Ezt már csak az a tény súlyosbítja, hogy átlagosan háromból egy magyar szinte sosem fogyaszt halat, nálunk az éves halfogyasztás fejeként mindössze 4,2 kilogramm. Ezzel szemben, Japánban csaknem 70 kilogramm halat esznek évente, nem csoda, hogy alig van infarktus az országban. A „The Basic Law of Shokulku” már 2005 óta előírja a japán gyerekeknek, hogy naponta fogyasztanak halat az egészségük érdekében, hangsúlyozta Dr. Machay Tamás, a Semmelweis Egyetem I. számú Gyermekklinika professzora. Machay professzor azt is hozzátette, hogy a halban megtalálható hosszú szénláncú telítetlen zsírsavak, mint például az omega-3 zsírsavak, fontos szerepet játszanak a magzati és az újszülöttkori fejlődésben. De nemcsak a terheseznek és a szoptató anyáknak kellene több halat fo-

gyasztaniuk, hanem szinte mindenkinek. A hal és a benne található egészséges zsírsavak mindenkire jótékony hatást gyakorolnak. Javítja a gyermekek értelmi képességeit, késlelteti az öregedéshez társuló szellemi hanyatlást, gátolja az érlelmeszesedést és csökkenti a magas vérnyomást.

Első körben a hagyományos budapesti halas éttermek versenyeztek, mind az öt étteremben (Rozmaring Kertvendéglő, Új Sipos Halászkert, Kéhli Vendéglő, Régi Sipos Halászkert és Étterem, Öreghalász Étterem) rácpontyot készítettek, és szoros „küzdelemben” a Régi Sipos Halászkert vitte el a pálmát, a folytatás szeptember 3-ára esett. A második fordulóban harcsapaprikás készítése volt a feladat, mégpedig afrikai harcsából, ami nem őshonos hal nálunk. Megismertetésében, elterjesztésében nagy szerepe van a Szarvas-Fish Kft.-nek. A korábban alig ismert halfajt köstöltatásokon, termékbemutatókon, különféle rendezvényeken népszerűsítették és kedveltették meg. A Magyarországon forgalomba hozott afrikai harcsát elsősorban a Szarvas-Fish Kft. telepein, Szarvason és Tiszacsegén termelik. Az afrikai harcsa húsa tetszetős, rózsaszínű, alacsony zsírtartalmú, ugyanakkor százkamentes, a gyerekek és időskorúak étkezésére is ajánlható. A szarvasiak által termelt afrikai harcsa húsa mentes minden mellékíztől, ezért számos halétel készítésére kiválóan alkalmas. Többek közt halászlé, rántott harcsa, rostonsült harcsa, paprikás-lisztes halfalatkák és különbözőféleképpen ízesített sültetek készülhetnek belőle. Mindezek mellett az afrikai harcsa ára alacsony, bárki számára megfizethető.

A „Halra, magyar! Halra bor!” mozgalommal szeretnénk azt elérni, hogy a Torok Csütörtök után kialakuljon minden hónapban legalább, de akár minden pénteken is egy halas péntek. „Együnk péntekenként halat!” – buzdít mindenkit a főszervező. A nyertes éttermek továbbjutottak a decemberi budapesti fordulóba. A Halra, magyar! Halra bor! versenysorozat október 8-án és november 3-án vidéki éttermek versenyével folytatódik.

H. Gy.

**Egy ország
személyes
ismerőse**

MAGYAR TAKARÉK

A hazai bank

www.magartakarek.hu

A Magyar TakaréK az a bank, ahol ország-
szerte 1800 fiók munkatársai és ügyfelei
néven szólítják egymást, és a szónak ereje
van. A rugalmas pénzügyi szolgáltatások és
a személyes ismertség nyújtják azt, amit Ön
egy pénzintézettől elvár.

www.magartakarek.hu